

NS – 112

III Semester B.A./B.Sc./B.Sc. (FAD) Examination,
November/December 2016

(Repeaters) (2012 – 13 and Onwards)

LANGUAGE SANSKRIT – III

Abhijnana Shakuntalam (I – IV Acts) and History of Sanskrit Drama

Time : 3 Hours

Max. Marks : 100

Instruction : Answer in Sanskrit/Kannada/English.

I. विषयद्वयमधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

(2×12=24)

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ರಚಿಸಿ.

Write an essay on **any two** of the following.

1) कालिदासस्य जीवनं तथा देश काल कृती: अधिकृत्य लिखत ।

ಕಾಲಿದಾಸನ ಜೀವನ ಮತ್ತು ದೇಶ, ಕಾಲ, ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the life of Kalidasa and also mention his place, date and works.

2) अभिज्ञानशाकुन्तलम् नाटकस्य चतुर्थाङ्कम् विमृशत ।

'ಅಭಿಜ್ಞಾನ ಶಾಕುಂತಲಂ' ನಾಟಕದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಂಕವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ.

Critically appreciate the fourth act of अभिज्ञानशाकुन्तलम् ।

3) दुष्यन्तस्य पात्रचित्रणं कुरुत ।

ದುಷ್ಯಂತನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ.

Sketch the character of Dushyanta.

II. चतुर्णां भाषान्तरं कृत्वा भावार्थं विवृणुत ।

(4×6=24)

ನಾಲ್ಕು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ಭಾವಾರ್ಥವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain **any four** of the following verses.

1) असंशयं क्षत्रपरिग्रहक्षमा यथार्थमस्याभिलाषि मे मनः ।

सतां हि सन्देहपदेषु वस्तुषु प्रमाणमन्तः करणप्रवृत्तयः ॥

P.T.O.

2) अध्याक्रान्ता वसतिरमुनाप्याश्रमे सर्वभोग्ये
रक्षायोगादयमपि तपः प्रत्यहं सञ्चिनोति ।
अस्यापि द्यां स्पृशति वशिनश्चारणद्वन्द्वगीतः
पुण्यः शब्दो मुनिरिति मुहुः केवलं राजपूर्वः ॥

3) अयं स ते तिष्ठति सङ्गमोत्सुको
विशङ्कसे भीरु यतोऽवधीरणाम् ।
लभेत वा प्रार्थयिता न वा श्रियं
श्रिया दुरापः कथमीप्सितो भवेत् ॥

4) शमप्रधानेषु तपोधनेषु गूढं हि दाहात्मकमस्ति चेतः ।
स्पर्शानुकूला इव सूर्यकान्तास्तदन्यतेजोऽभि भवाद्भवति ॥

5) मानुषीषु कथं वा स्वादस्य रूपस्य सम्भवः ।
न प्रभातरलं ज्योतिरुदेति वसुधातलात् ॥

6) शुश्रूषस्व गुरुन् कुरु प्रिसरवीवृत्तिं सपत्नीजने
भर्तृविप्रकृतापि रोषणतया मा स्म प्रतीपं गमः ।
भूयिष्ठं भव दक्षिणा परिजने भाग्येष्वनुत्सेकिनी
यान्त्येवं गृहिणीपदं युवतयो वामाः कुलस्याधयः ॥

III. एकस्य भाषान्तरं कुरुत ।

(1×10=10)

ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ.

Translate any one of the following.

प्रियंवदा - हला, अनयाभ्युपपत्या सूचिता ते भर्तृगृहेऽनुभवितव्या राजलक्ष्मीरिति । (शकुन्तला
ब्रीडां रूपयति) ।

प्रथम : गौतम एह्येहि । अभिषेकोत्तीर्णाय काश्यपाय वनस्पति सेवां निवेदयाव ।

द्वितीयः तथा (इति निष्क्रान्तौ) ।

सख्यौ - अये अनुपयुक्तभूषणोऽयं जनः । चित्रकर्मपरिचयेनाङ्गेषु ते आभरणनियोगं कुर्वः ।

अथवा/ಅಥವಾ/OR

विदूषकः - भो गृहीतपाथेयो भव । कृतं त्वयोपवनं तपोवनमिति तर्कयामि ।

राजा - चिन्तय तावत्केनापदेशेन पुनराश्रमपदं गच्छामः ।

विदूषक - (चिन्तयित्वा) भो कोन्यः उपायः । ननु भवान् राजा ।

राजा - ततः किम् ?

विदूषकः - निवारणभङ्गं तावत्तपसा उपहरन्त्विति ।

राजा - मूर्ख, अन्यं भागमेते रक्षिणे निर्वहन्ति यो रत्नराशीनपि विहायाभिनन्दते ।

IV. त्रयाणां वाक्यानां सन्दर्भं विवृणुत ।

(3×4=12)

ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context any three of the following.

- 1) आर्तत्राणाय वः शस्त्रम् ।
- 2) भवितव्यानां द्वाराणि भवन्ति सर्वत्र ।
- 3) आपन्नाभय सत्रेषु दीक्षिताः खलु पौरवाः ।
- 4) दुःखानि नूनमतिमात्र सुदुस्सहानि ।
- 5) अर्थोहि कन्या परकीय एव ।
- 6) तदिदं स्पर्श क्षमं रत्नम् ।

V. द्वयोः लघुटिप्पणी लिखत.

(2×5=10)

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಲಘುಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on any two of the following.

- 1) विदूषकः
- 2) शार्ङ्गवः
- 3) प्रियंवदा
- 4) नान्दी ।

VI. अ) संस्कृतरूपकाणाम् उत्पत्तिविकासान् आधेकृत्य लिखत ।

(1×10=10)

संस्कृत रूपाकाणु लुत्तुति विकासाणु कुरितु बरुयुति.

Write about the origin and development of Sanskrit Dramas.

अथवा/अथवा/OR

कालिदासनाटकानां विषये प्रबन्धं रचसत ।

कालिदासनाटकानां विषये प्रबन्धं रचसत ।

Write an essay on Dramas of Kalidasa.

आ) द्वयोः लघुटिप्पणी लिखत ।

(2×5=10)

वरुतु वरुषयागुगु लघु टिप्पणी बरुयुति.

Write short notes on **any two** of the following.

1) नानुदी

2) भवभूतिः

3) शूद्रकः

4) भासः ।

BMSCW